

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Reden und Arbeiten der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420, 1-4

49 Vorträge in wörtlicher, meist eigenhändiger Wiedergabe - Cod.
Karlsruhe 3420,1

Sonntag, Karl Gottlob

[Karlsruhe], 1772-1776

[Materus, C. M.]: Felices eos esse, qui amica sibi concilium demonstravit,
d. 2 Julii 1774

[urn:nbn:de:bsz:31-99825](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99825)

Felices eos esse, qui
amicos sibi conciliant,
demonstravit

Ch. M. M. M. M.

d. 2. Julii 1771.

2267. or

262.

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint handwriting on the right edge of the page]

Ea est *ΑΝΔΡΟΓΕΣ* *CONDECORATISSIMI!*

natura, provida rerum creatarum parentis
 lex atque conditio, ut quævis ⁱⁿ universis
 terrarum orbe artificio vinculo conjuncta, ac ne,
 rebus quibusdam arcanis per innumeros annorum
 lapsus derivata existant. Est enim numerus supre-
 mum, cujus nota imensa rerum varietas exorta
 est, cujusque sapientiæ quævis ipsius partes ad unum
 tendunt, ad felicitatem hominum, & ad gloriam
 Dei longe lateque illustrandam. Quod si miris istis,
 quos natura sapienter moderata est, consensus in-
 vestigare eximus, terram coelesti igne calefactam,
 variisque humorum generibus irrigatam, cœ-
 lum solis orbe, cæterisque siderum facibus orna-
 tum cernimus, illinc imensus plantarum herba-
 rumque numerus producitur, unde animantia vitales
 spiritus ducant, ex hoc nunc pulchra & fec.

cunde vicisfelubris procreantur, nunc aestivi
 vapores revoluntur, nunc hiemis gignun-
 tur pruina, nunc inter se ventorum proelia
 ciantur, corrosa fulmina vibrantur, ac rursus
 sedatis omnibus serena letitia mundo restau-
 ratas. Spectamus inde terram viridantibus
 comis celsariatam, aquarum agmina confer-
 vantur^{em}, terrestres foetus educantem, & homi-
 ni denique, de necessariis ad victum & vale-
 tudinem alimentis prospicientem. Eoquid di-
 cam de nexibus, quibusdam arcanis quos reli-
 quae vita carentia inter se habeat, quid de
 colligationibus, quibus animantia ratione de-
 stituta, vincuntur, cum & in omni hominum
 genere amicitias, & conjunctiones quaedam miscuit
 providentia, quas quisque motu alium bonis con-
 filiis, mutuo amore, studiis, atque officiis fir-
 ceras serrare obstrictas est. Est lamentan-

sa quorundam hominum perversitas, ut
 quam suam tantum in rem laborant, quam
 sibi ipsis prospiciunt, praeterca nemini, quam
 nullos complectuntur amore, sed Damno potius
 aliorum oculos pascent ac animum, egregium
 illum inter mortales nexum semere Dissolvere
 querant, quocirca adverso Fortune vento jacta,
 hi, gratia principum privati, liberis orbat
 atque parentibus, amisfa Denique boni nomi-
 nis existimatione, nulla Doloris fomenta, nulla
 luctus solatia, nulla mōtoris levamina ex ami-
 corum colloquio haerere querunt, quam illos
 interea, qui mutuo seve amore complexi sunt,
 prospera semper fortuna ac jucunda felicitas
 recreat. Atque horum felicitatem Auditores!
 ostendere eo conabor, quod Deo consilio conve-
 nienter vivunt, ac plurimis, pra' iis, qui solita,
 quam vitam Dequant, bonis fruuntur.

1ma Pars.

Si quid est ADYTORES! quod hominem
 sanctum beatumque reddere possit, est sane
 præclara illa animi tranquillitas, qua animus
 ab omnibus externis in se revocatur, in sinu
 suo gaudet, quantum potest ab aliis recedit,
 damna non sentit, ac mortis ipsius herores con-
 temnit. Omnis vero relique & presumta felici-
 tatis tanta est tenuitas, tanta fortuna illius
 inconstantia, ut sine animi tranquillitate quis
 in opam abundantia demissos, in egestate
 contextos efficit, ne felicitatis quidem nomen
 mereatur. Sed unde coeleste hoc donum sumit,
 dum est? Non aliunde sane, quam ex eo, ut
 benevolam DEI voluntatem, cui quisque mor-
 talium satisfacere à natura tenetur, explere
 mus. Quemadmodum enim civis in quem
~~non~~ illapsus est sine terra dominus rem fa-
 cere nullam potest, ita nec nos, coelestis istius do-
 mini cives, nisi divina ipsius voluntati morem ge-

efficere quidquam valeamus. Omnia huic de-
 bemus, quod incedimus, quod spiramus, quod vi-
 vimus ab ipso derivit; ab hoc fluunt cause,
 per quas salus nostra fulcitur, per quas in æ-
 ternum beati possumus reddi. Primarius divine
 voluntatis, ejusdemque amoris terminus est, ut
 quævis ab homine absint mala, ut & quisque
 alterum beneficiis cumulet, bonisque letetur;
 qui vero fieri potest, ut, qui Detrimentum alijs
 infert, qui damnum infligit, alijsque pericula moti-
 tur, atque insidias, huic scopo vivat conveniens?
 Neminem finis isti satisfacere, nisi vita integre
 scelerisque purum hominem censeo, qui ad honestatem,
 benevolentiam, gravitatem, animi magnitudinem,
 ad omnes denique virtutes procreatum se esse
 ostendit. Abhorret ille ab eo, quod aspectum sus-
 pitudine lædit, quod animam offensione quadam
 percellit, conjungit virtuti modestiam, benevolentia
 liberalitatem permittit. Emicat in magnitudine

illius Demissio, in gravitate comitas, ino-
 rumque facilitas; preluet frontis amor,
 nitas, atque ultronea beneficia, hilari ani-
 mo, vullus porrigit sine teste calamitate pres-
 sis. Obisq; nemini, benefacere omnibus, libe-
 ralem e suo. parcam esse ex alieno, nullius
 unquam estimationi quidquam Derogare, com-
 missa silentio premere, laudanda etiam in ho-
 ste predicare, nullo non tempore contendit.

Hicce virtutibus homo ornatus confor-
 mem consilio Deo vitam Dejet, his quos-
 que mortalium sibi conciliat, his amicos
 sibi adjungit, his adamantina amicitio vin-
 cula conglutinat.

Pars II^a.

Equidem ex omnibus virtutibus prae miis, si ha-
 berda ratio praeiorum est, ampliosimum esse

amicitiam arbitros. Itac una est, quo vita
 brevitatem consolatur, que efficit, ut rebus
 secundis multiplicato gaudio perficamur,
 ut in adversis opem atq; solatium adipisca-
 mur, ut in toto denique vita nostra curriculo
 amplissima queq; emolumenta percipiamus.
 Dulcis est iade vita amico consociata, morbo-
 rum omnium Volotumq; levamen est verus ami-
 cus, quo uno amara dulcescunt, mollescunt,
 aspera prosperantur adversa; siccantur lacru-
 na, & mors ipse in sinu amici vita potius, quam
 mors est habenda. Amicitia virtute conjuncta
 reficit temporum injurias, nec rerum vicisita,
 divi, nec casibus fortuitis subjaacet. Quid dulci-
 us est, quam habere, quicum sic loqui audeamus,
 ut nobiscum! Quis esset tantus fructus pro
 speris rebus, nisi amicum, qui illis aequae ac

nos q̄ aderet, habere mus. Quod si exopta-
 ta Inuimus prosperitate, amici nobis con-
 gratulantur, si in opum ac Diuitiarum
 affluentia vivimus, nobis cum letamus, si
 attollimus ad honorum fastigia, nos vene-
 rantur, si negotiis implicati, laboribus di-
 stricti ac molestiis occupati seremus auri-
 licatrices nobis porrigunt manus, ac neces-
 saria prestant auxilia. Est amicitia, quae
 efficit, ut aliorum crudelitatem, direptiones,
 urbium, agrorumq̄ vastationes equo animo
 sustinere valeamus. Haec consilii nos ins-
 pes, conatibus iuribus atque prudentia, haec pa-
 rentibus, liberisve orbatos consolatus, haec
 famam, nominisq̄ estimationem, scelerata
 obprobratione corruptam, defendere semper
 contendit, quocirca nec cum morte quidem

amicitia Deponitur, nam & qui superest, ama-
 ti memoriam colit eo validius, quo Damaun-
 ex morte amici fortius sensit, atque defun-
 cti animo impressas, morte vero amissas vi-
 tutes dolet. Satis hinc apparet, quid prosit
 amor; sunt enim nulla vel ad fortunam res
 fluentes, vel etiam opes, quae sine amicorum
 officio consistunt. Constat hinc, quosnam uti-
 litatis fructus praebet amor, nihil enim in
 adversis fructuosius reperitur, quam habere,
 in quorum finem curas nostras, atque sum-
 mas effundamus, quique prodesse nobis cum
 solatio, tum auxilio queant. Quid est igitur,
 quod non audeat amor, opes quascumque desint
 pro amico amicus, dignitatibus exui, honoresque
 privari, ut amico bene sit, gloria duoit, gau-
 det fraudari suis, si per haec prodesse amico
 potest,

Letus hauriet venenam, ferroque incumbet,
 ut tucatus amicum, letus abiciet vitam,
 ut longiore vita vivat amicus. Sunt ve-
 ro omnia haec amicitiae bona, quae supra
 hominis sortem nos extollunt Divi Crea-
 toris Donum suavissimum, pro quibus, si
 DEO nullas, quas tamen debemus, gratias
 agimus, ingrati, atque beneficiorum
 inmemoris animi indicium est.

Vos ergo appello, qui quem vitam sibi
 Dei congruam agitis, quem mites vos er-
 ga ceteros, lenes erga alios praebeatis,
 quem aliorum ineptias, atque injurias aequo
 animo sustinetis, amicos vobis parare ope-
 ram datis, ut memoriam hujus beneficii
 nunquam effugere sinatis, & ut supremo in
 coelis numini, quod praestantem hanc vitam

consociationem instituit, imortales semper
habetis gratas.

Vos obsecro quibus fortuna veros largita
amicos est, ut ad optimum finem amici-
tias adhibeatis, ut ne blanda suasionem, non
voluptatem illecebris, non divitiarum splen-
dore, non honorum prestantia, non metu ad
quavis nefaria suscipienda amicos unquam
comoveatis. Vivite igitur, & ita vivite, ut
aliorum consortio indigni nunquam existi-
mini.

progo in...
objicit...
cus. Sunt...
qua sepe...
dici...
o quibus...
meas, grati...
beneficiorum...
vitem, fieri...
ites vos...
abilis...
juales...
parare...
benefici...
supponit...
hanc...

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript.]

[Handwritten notes on the right edge of the page, including a signature and date.]

